

Források: Hajdú-Bihar Megyei Levéltár IV. B. 1108/c, IV. B 1109/1 175. d, IV. B 1405/b. – *Szűcs István:* Debreczen város történelme Debr., 1871. III. k. – Debreczen sz. királyi város egyetemes leírása (Sz: Zelizy Dániel Debr. 1882.) – *Varga Mária:* A debreceni közpórház története, Debreceni Szemle, 1942. máj. – *Dr. Neuber Ede:* A debreceni m. kir. Horthy Miklós állami közpórház, *Magyar Kórház*, 1937. – *Zoltai Lajos:* A debreceni közpórház múltja, Debreczeni Újság, 1934. febr. 18. – *Gonda Moshe Elijánu:* A debreceni zsidók száz éve, Tel-Aviv. é. n. Debreczeni Képes Kalendárium 1905., 1910., 1912., 1916. évekre – Debreczeni Újság 1900–1910 közötti számai – Debreczen című újság 1901–1910 közötti számai.

Százéves az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesület

A múlt század nemzeti egyesületalapításai sorában a szakmai szerveződések – a gazdasági változásokhoz kapcsolódva – szintén megjelentek. A Habsburg-birodalom állami kézben lévő bányászata fokozatosan jutott el a nemzeti szerveződésig, önálló magyar egyesületalapításáig. 1850-ben alakult meg a Magyarhoni Földtani Társaság bányász tagokkal, 1867-ben bányásztagozat létesült a Magyar Mérnök és Építész Egyleten belül. Az 1862-ben létesült selmechányi Önképző- és Társalgókör, melyet Magyar Társaság néven is emlegettek, 1869-ben akart egyesületet létrehozni. A Péch Antal alapította Bányászati és Kohászati Lapok folyamatosan számolt be a szakmai egyesület szervezési törekvéseiről. 1887-ben alakult meg a Bányászati és Kohászati Irodalompartoló Egyesület. A selmechányi Bányászati és Erdészeti Akadémia új épülete avatása kapcsán szervezett országos kongresszus 1892. június 27-én határozta el az Országos Magyar Bányászati és Kohászati Egyesületet. A selmechányi székhelyű egyesületnek megalapításakor 582 tagja volt.

Az OMBKE az elmúlt száz évben a magyar gazdaságtörténetbe elsősorban zártságával, sajátos feladatok ellátásával, a nemzetközi szakismeretek hazai közvetítésével írta be nevét. A különböző szakmai csoportokon túl rendkívül sokoldalúan és a bányászati ágazat lehetőségeit kihasználva teremtett módot arra, hogy kezdeményezze és támogassa a hazai és nemzetközi bányászattörténet kutatását, múzeumi és konferenciakapcsolatait, a helytörténeti kutatások és egyéni gyűjtések körét. A soproni Központi Bányászati Múzeum és a ma még létező, de nagy nehézségekkel küzdő helyi bányászati bemutatóhelyek, gyűjtemények jó részét a helyi közösségek, részben az OMBKE elvi együttműködésével igyekeznek meg- és fenntartani a több évszázados Kárpát-medencei bányászati kultúra emlékeit. A bányászok és kohászok egyesületi munkája abba az európai kultúrába tartozik, amely éltetője volt az egyéni és közösségi szakmai teljesítményeknek, a jövő megalapozásának. A százéves évforduló egyben a már a jövő évtizedeire készülő egyesület folyamatos újjászerveződésének ideje is, bízva a jövőben, a Jó szerencsét!-ben.

Dr. Krisztián Béla

HÍREK

Bartalis János méltatlanul mellőzött, sőt félreismert költője a magyar irodalomnak – ez volt a július 30.–augusztus 1. között, a költő születésének századik évfordulója alkalmából szervezett rendezvénysorozat végső következtetése. Az ünnepekre Brassóban, valamint a költő szülőfalujában, Apácán, a Székelyföld peremén levő barcasági faluban került sor. A kolozsvári házsongárdi temetőben nyugvó költő sírjánál levő kopjafa mását helyezték el Apácán az iskolaépület

előtti parkban, e falu másik nagy szülőtte Apáczai Csere János (1625–1659) enciklopédista filozófus és pedagógus mellszobra mellett. Még a múlt században felépült emeletes iskolaépület falára a költő emlékeit idéző emléktábla került. A Brassóban tartott tudományos tanácskozás vendégei voltak dr. Czine Mihály, Kántor Lajos, Tóbiás Áron. A brassói magyar képzőművészeknek a költő emlékeit idéző tárlata a brassói Áprily Lajos líceumban nyílt meg.